

Zienswijze op het wetsvoorstel ‘Verheerlijken van terrorisme en steun aan terroristische organisaties’

Datum: 22 juli 2025

Betreft: Zienswijze op het twetsvoorstel tot strafbaarstelling van het verheerlijken van terrorisme en het in het openbaar betuigen van steun aan terroristische organisaties

Geachte leden van de Tweede Kamer / betrokken beleidsmakers,

Met deze zienswijze spreek ik mijn fundamentele bezwaren uit tegen het voorliggende conceptwetsvoorstel, waarin wordt voorgesteld het verheerlijken van terrorisme en het in het openbaar betuigen van steun aan terroristische organisaties strafbaar te stellen middels toevoeging van artikelen 132a t/m 132c Sr (en 138b t/m 138d Sr BES).

Ondanks het begrijpelijke streven naar versterking van de nationale veiligheid en het tegengaan van radicalisering, ben ik van mening dat dit wetsvoorstel in zijn huidige vorm strijdig is met fundamentele rechtsstatelijke beginselen, disproportioneel is en een onaanvaardbaar risico vormt voor de vrijheid van meningsuiting in Nederland.

1. Strijd met de vrijheid van meningsuiting (artikel 7 Grondwet, artikel 10 EVRM)

Het voorstel voorziet in een inperking van de uitingsvrijheid zonder dat voldoende is aangetoond dat aan de noodzakelijkheidstoets is voldaan. Artikel 10 lid 2 EVRM vereist dat beperkingen “noodzakelijk zijn in een democratische samenleving”, hetgeen inhoudt dat er sprake moet zijn van een dringende maatschappelijke noodzaak. Deze noodzaak ontbreekt hier:

- De beoogde delicten zijn reeds in ruime mate strafbaar onder bestaande wetgeving (zoals opruiing, haatzaaien, bedreiging, deelname aan terroristische organisaties).
- De voorgestelde strafbaarstellingen treffen ook uitingen die niet opruiend of gewelddadig van aard zijn, en die binnen de beschermde grenzen van het publieke debat vallen.

Het wetsvoorstel overschrijdt daarmee de grenzen die het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft gesteld in uitspraken zoals *Zana v. Turkey*, *Lehideux and Isorni v. France* en *Perinçek v. Switzerland*, waaruit blijkt dat zelfs controversiële of politiek onwelgevallige uitingen bescherming verdienen.

2. Vage en open formuleringen – strijd met het legaliteitsbeginsel

De begrippen “verheerlijken”, “steun betuigen” en “verspreiden van verheerlijkende geschriften” zijn onvoldoende afgebakend, en scheppen ernstige rechtsonzekerheid voor burgers. Het legaliteitsbeginsel (lex certa), dat vereist dat strafbepalingen helder en voorzienbaar zijn, wordt hierdoor geschonden.

Het risico op willekeurige, selectieve of politieke toepassing is aanzienlijk. In de praktijk zal dit kunnen leiden tot:

- Disproportionele handhaving bij activisten, kunstenaars of mensen uit etnische minderheidsgroepen;
 - Inperking van maatschappelijk debat over internationaal conflict, bevrijdingsbewegingen of historisch beladen gebeurtenissen.
-

3. Disproportioneel karakter en strafmaat

De voorgestelde strafmaat (tot drie jaar gevangenisstraf) is niet in verhouding tot het feit dat het hier in wezen om meningsuitingen gaat. De sanctie miskent bovendien de ernst van werkelijk terroristisch handelen, en zet onwenselijke precedentwerking in gang waarbij woorden juridisch gelijk worden gesteld aan daden.

4. Symbolisch strafrecht zonder aantoonbaar effect

Er is geen empirisch bewijs dat strafbaarstelling van verheerlijkende of steunende uitingen daadwerkelijk leidt tot:

- Minder radicalisering;
- Vermindering van de voedingsbodem voor terrorisme;
- Effectieve opsporing van daders.

Het voorstel wekt de indruk van daadkracht maar creëert in feite een juridisch instrument zonder bewezen effectiviteit, dat tegelijkertijd grote schade kan aanrichten aan de vrijheid van meningsuiting.

5. Rechtsstatelijke risico's en precedentwerking

Deze wet opent de deur voor repressieve vervolging op grond van politieke of religieuze voorkeuren. Het voorbeeld van andere landen (zoals Turkije of Frankrijk) laat zien dat wetgeving tegen ‘verheerlijken’ van terrorisme vaak wordt misbruikt tegen journalisten, academici, kunstenaars en politieke minderheden. Een open democratie vereist ruimte voor publiek debat, zelfs over ongemakkelijke, provocerende of controversiële onderwerpen. Criminalisering daarvan past niet bij een rechtsstaat die zijn burgers vertrouwt.

Conclusie en verzoek

Gezien het bovenstaande verzoek ik u het voorstel in de huidige vorm niet te ondersteunen. Een daadwerkelijke aanpak van radicalisering vergt investering in onderwijs, sociale cohesie, dialoog en bestaande wetshandhaving – niet in repressieve symboolwetgeving die de fundamentele van onze democratie ondermijnt.

Ik vertrouw erop dat u bij de verdere behandeling van dit wetsvoorstel de fundamentele vrijheden van alle inwoners van Nederland centraal stelt.

Met hoogachting,

B. Kol

Arnhem